

39941

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili
Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasası'nın 98. maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. maddesi gereğince **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sn. Murat KURUM** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 03.02.2026

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili

Türkiye'nin önemli kömür havzalarından birisi olan Manisa Soma ilçesi son yıllarda kömür üretimi ve enerji politikalarında yaşanan gelişmelerle kaygı verici bir sürecin içerisine sürüklenmiştir.

Soma B Termik Santrali 2015'te özelleştirilmesine karşın Temmuz 2025'ten bu yana elektrik üretimi yapamamakta yalnızca bu kış günlerinde Soma'nın ısınma ihtiyacına cevap üretmektedir. Soma A Termik Santrali ise 2010 yılından bu yana elektrik üretimi yapmazken Şubat 2026'da özelleştirilmesine yönelik ihale süreci başlatılmıştır.

Bu gelişmelerin yanı sıra Eynez kömür sahası kamudan özel sektöre devredilmiş, Dereköy'de bulunan Lavvar Tesisi Aralık 2025 itibarıyla kapatılmış, Akçadağ gibi bazı özel firmalar Soma kömür üretiminden çekilme kararı almış, 400 üyeli nakliyeciler kooperatifinin üye sayısı 330'un altına düşmüştür. Özetle tüm bu gelişmeler ekonomisi büyük ölçüde kömür madenciliğine bağımlı olan Soma'nın geleceğine ilişkin ciddi bir belirsizlik yaratmaktadır.

2014 yılında yaşanan maden faciasının ardından kömür madenciliğinin plansız bir şekilde sona erdiği Karaman Ermenek'te alternatif ekonomik faaliyetler geliştirilememiş olması, şehri emekli ve memur kentine dönüştürerek kömür sonrası adil geçişi hayata geçirememiştir.

Bugün Soma; 110.000 nüfusu, 6.159 işyerinde faaliyet gösteren esnafları, binlerce madencisi, nüfusunun %85'inin üniversite eğitiminin altında olmasıyla, Ermenek'in yaşadığı sürecin bir benzeriyle karşı karşıya kalma riski taşımaktadır.

Temmuz 2025'te yürürlüğe giren 7552 sayılı İklim Kanunu, "adil geçiş" kavramını mevzuata dâhil etmiş; iklim değişikliğiyle mücadele ve yeşil dönüşüm sürecinde ortaya çıkacak sosyal ve ekonomik etkilerin yönetilmesini kamu sorumluluğu olarak tanımlamıştır. Kanun'un 12. maddesinin 6. fıkrasında ise iklim kanunu gelirlerinin %10'una kadar olan kısmının adil geçiş uygulamaları için kullanılacağı açıkça hükme bağlanmıştır. Ayrıca kanunun 13. maddesinin 2. fıkrasında kanun kapsamında elde edilecek gelirlerin kullanılmasından daha geniş kapsamlı olmak üzere adil geçiş desteklerinin ilgili kamu kurumları ve tüzel kişiler tarafından kullanılması için mekanizmalar oluşturulacağı belirtilmiştir.

Bu bağlamda, aşağıdaki soruların yanıtlanması kamuoyunun bilgi alma hakkı açısından önem arz etmektedir;

1. İklim Kanunu ve adil geçiş politikaları kapsamında kömür bölgeleri önceliklendirilmekte midir?
2. 7552 sayılı İklim Kanunu'nun 2. maddesinde tanımlanan "adil geçiş" kavramı kapsamında, kömür madenciliği ve kömürden elektrik üretimine bağımlı bölgeler özelinde Bakanlığınızca hazırlanmış ulusal veya bölgesel bir adil geçiş planı bulunmakta mıdır?
3. Böyle bir plan mevcutsa; hangi kömür illeri ve ilçeleri kapsam dâhilindedir? Manisa ili Soma ilçesi bu planlamada yer almakta mıdır?
4. Böyle bir plan henüz hazırlık aşamasında ise bu planlama sürecine Somalılarının katılımını sağlamak için bakanlığınız hangi tedbirleri almaktadır?
5. Soma özelinde yerel aktörlerin görüşlerinin alınacağı bir yerel komite oluşturulması bakanlığınızın gündeminde midir?
6. İklim Kanunu'nun 12. maddesinin 6. fıkrası uyarınca adil geçiş uygulamaları için ayrılacak %10'luk kaynağın, 2026 yılı toplam tutarı ne kadardır?
7. Bu kaynaktan bugüne kadar; hangi il ve bölgelere, hangi projeler kapsamında, ne kadar kaynak aktarılmıştır?
8. Söz konusu kaynaktan Soma ilçesi için ayrılmış bir pay bulunmakta mıdır?
9. Bulunmuyorsa, Bakanlığınız, kömür ekonomisine yüksek düzeyde bağımlı olan Soma'nın neden öncelikli bölgeler arasında değerlendirilmediğini açıklayacak mıdır?
10. İklim Kanununun 13. maddesinin 2. fıkrası kapsamında Soma'da madenciler, nakliyeciler, esnaflar, kadınlar, gençler ve yaşlılar için yeniden istihdam, mesleki dönüşüm ve sosyal koruma başlıklarını içeren bir adil geçiş mekanizması kurulması yönünde Bakanlığınızın çalışması var mıdır?
11. Bakanlığınızca yerel yönetimlerin ve yerel aktörlerin proje geliştirebilmesine imkân tanıyacak bir başvuru veya hibe mekanizması planlanmakta mıdır?